

Etická komisia prokuratúry

XV/1 Spr 4/20/1000

Banská Bystrica, 7. júla 2020

STANOVISKO

Etická komisia prokuratúry na základe žiadosti 2. disciplinárnej komisie Generálnej prokuratúry SR č. k. 2 DK 2/2019-272 z 25. júna 2020 podľa § 217b ods.1 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov vydáva nasledovné

stanovisko:

Konaním xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx prokurátora xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxx, ktorého sa mal dopustiť tak, že

- v období začínajúcom v presne nezistenom čase a končiacom najneskôr 20.júna 2018 sa osobne stretával na rôznych miestach v Bratislave, najmä v hoteli Albrecht nachádzajúcom sa v Bratislave na Mudroňovej ulici 82, ako aj v kaviarni Fellini Cafe nachádzajúcej sa v Bratislave na Vazovovej ulici 19, s t.č. obžalovaným xxxx, s ktorým v danom čase komunikoval aj prostredníctvom mobilnej aplikácie THREEMA, pričom o xxxx, jednak s prihliadnutím na výkon funkcie prokurátora a jednak vzhľadom na v tom čase už aj laickej verejnosti známe objektívne skutočnosti, musel mať vedomosť o tom, že sa dlhodobo jedná o kriminálne závadovú osobu, pričom obsahom ich stretnutí boli aj interné informácie z prostredia prokuratúry, ktoré buď z vlastnej iniciatívy sám alebo na žiadosť obžalovaného xxxx vyhľadával a zisťoval, následne mu ich poskytoval, pričom obžalovaný xxxx ich následne využíval pre vlastnú potrebu, prípadne pre potrebu tretích osôb, čo malo za následok taktiež znevažovanie postavenia prokurátora, ako aj prokuratúry ako štátneho orgánu pred verejnosťou, vzbudzovanie pochybností o nestrannosti a nezáujatosti xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx,

boli porušené pravidlá prokurátorskej etiky, obsiahnuté v článkoch 1.2, 1.3, 1.3.3., 1.3.4., 1.3.5., 1.5., 4.1., 4.2., 4.6. a 5.7. Etického kódexu prokurátora, prijatého Radou prokurátorov SR dňa 11. januára 2016 v Starej Lesnej.

O d ô v o d n e n i e

Etickej komisii prokuratúry (ďalej len etická komisia) bola dňa 2. júla 2020 doručená žiadosť 2. disciplinárnej komisie Generálnej prokuratúry SR č. k. 2DK2/2019-272 z 25. júna 2020 o vydanie stanoviska podľa § 217b ods. 1 zákona č.154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakteľoch prokuratúry v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 154/2001 Z. z.) v súvislosti s disciplinárnym konaním proti xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx prokurátorovi xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxx vedeným na základe návrhu krajskej prokuratorky v Bratislave č. k. 1/1Spr 296/19/1100-1 z 30. októbra 2019 a následne doplneného pod č. k. 1/1Spr296/19/1100-9 z 27. januára 2020 pre disciplinárne previnenie podľa § 188 ods. 1 písm. a), ods. 2 zákona č. 154/2001 Z. z., ktorého sa mal menovaný dopustiť tak, ako to je to uvedené vo výrokovej časti tohto stanoviska.

Disciplinárna komisia sa domnieva, že konaním opísaným v skutkovej vete pod bodom 1 doplneného a rozširujúceho návrhu zo dňa 27. januára 2020, ktoré je navrhovateľom kvalifikované ako disciplinárne previnenie podľa § 188 ods. 1 písm.a), ods. 2 zákona č. 154/2001 Z. z., mohli byť porušené pravidlá prokurátorskej etiky. Z uvedeného dôvodu disciplinárna komisia požiadala etickú komisiu o stanovisko, zároveň v prílohe predložila návrh na začatie disciplinárneho konania zo dňa 30.októbra 2019, dopĺňujúci a rozširujúci návrh na začatie disciplinárneho konania zo dňa 27. januára 2020 a tri súvisiace medializované články.

Na podklade uvedenej žiadosti etická komisia na zasadnutí dňa 7. júla 2020 prerokovala žiadosť a hlasmi všetkých ôsmich prítomných členov prijala toto stanovisko majúc na zreteli nasledovné:

Podľa § 217a zákona č. 154/2001 Z. z., pravidlá prokurátorskej etiky sú obsiahnuté v etickom kódexe prokurátora. Etický kódex prokurátora schvaľuje rada prokurátorov, etický kódex prokurátora sa zverejňuje na webovom sídle generálnej prokuratúry.

Podľa § 217b ods. 1 zákona č. 154/2001 Z. z., ak sa navrhovateľ alebo disciplinárna komisia domnieva, že disciplinárne previnenie prokurátora spočíva v porušení pravidiel prokurátorskej etiky, požiada o stanovisko Etickú komisiu prokuratúry. Etická komisia vydá stanovisko do 30 dní od doručenia žiadosti navrhovateľa alebo disciplinárnej komisie.

Podľa § 217b ods. 4 zákona č. 154/2001 Z. z., etická komisia vydáva svoje stanoviská a odporúčania v písomnej podobe, každé svoje stanovisko a odporúčanie je povinná odôvodniť.

Etická komisia pri posudzovaní konania opísaného v žiadosti o zaujatie stanoviska vychádzala z ustanovení etického kódexu a jeho prílohy – komentára k etickému kódexu, ako aj z doterajšej rozhodovacej činnosti etickej komisie.

Z Preambuly etického kódexu vyplýva, že hlavným účelom etického kódexu je upraviť základné princípy a pravidlá profesijnej zodpovednosti a správania sa prokurátora v záujme vytvorenia, udržiavania a prehlbovania dôvery verejnosti v prokurátorský stav. Prokurátor vykonáva svoju funkciu spôsobom preukazujúcim najvyššiu formu nezávislosti, nestrannosti, profesionality, zodpovednosti,

bezúhonnosti a dôveryhodnosti. Prokurátor si uvedomuje význam funkcie prokurátora v spoločnosti a prispôsobuje svoje pracovné aj súkromné aktivity tomu, aby sa nenarušila dôstojnosť funkcie prokurátora.

V článku 1 etického kódexu je upravená legalita a nezávislosť prokurátora.

Podľa článku 1. 2 prokurátor nesmie pri výkone svojich služobných povinností prekročiť právomoci, ktoré mu zveruje zákon.

Podľa článku 1. 3 prokurátor odmietne akékoľvek nezákonné zasahovanie do výkonu svojich služobných povinností. Prokurátor nesmie podľahnúť nátlaku, hrozbe či snahe ovplyvňovať jeho prácu, bez ohľadu na motív a príčinu týchto zásahov. V tejto súvislosti prokurátor najmä:

- 1.3.3 zdrží sa akejkoľvek činnosti, ktorá by mohla negatívne ovplyvniť dôveru iných v nezávislosť prokuratúry,
- 1.3.4 zdrží sa akejkoľvek činnosti, ktorá by mohla viesť k dôvodnému podozreniu, že bola narušená jeho vlastná nezávislosť,
- 1.3.5 zdrží sa akejkoľvek činnosti, ktorá by mohla mať vplyv na riadny výkon jeho služobných povinností a riadny výkon pôsobnosti prokuratúry.

Podľa článku 1.5 prokurátor je povinný bezodkladne oznámiť akýkoľvek pokus o narušenie jeho nezávislosti alebo zásah do jeho nezávislosti svojmu bezprostredne nadriadenému prokurátorovi. Bezprostredne nadriadený prokurátor dôsledne posúdi závažnosť ohrozenia nezávislosti prokurátora a prokuratúry a v prípade závažného ohrozenia oznamuje túto skutočnosť generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky.

Článok 4 etického kódexu vymedzuje princíp dôveryhodnosti prokurátora.

Podľa článku 4.1 prokurátor je povinný dodržiavať pravidlá etického správania pri výkone svojej funkcie, ako aj v súkromnom živote, a tým prispievať k zvyšovaniu dôveryhodnosti prokuratúry.

Podľa článku 4.2. prokurátor je povinný zdržať sa akéhokoľvek správania, ktoré môže negatívne ovplyvniť dôveryhodnosť jeho osoby a prokuratúry.

Podľa článku 4.6 prokurátor sa vyhýba osobným kontaktom, ktoré by mohli spochybniť jeho nezáujatosť, nestrannosť a tak narušiť dôveryhodnosť jeho i prokuratúry.

Článok 5 etického kódexu upravuje zdvorilosť a slušnosť prokurátora.

Podľa článku 5.7 prokurátor sa vyvaruje takej prezentácie svojej osoby, ktorá by narúšala dôveryhodnosť a dôstojnosť jeho profesie a prokurátorského stavu.

Nezávislosť prokurátorov je rozhodujúcim atribútom pri posilňovaní právneho štátu. Prokurátor svojou nezávislosťou prispieva k obrazu nezávislosti prokuratúry, preto sa musí zdržať akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo viesť k ohrozeniu alebo narušeniu dôvery verejnosti v jeho vlastnú nezávislosť. Na riadny výkon funkcie prokurátora je nevyhnutná vonkajšia nezávislosť prokurátora, čo znamená nezávislosť od vplyvov rôznych subjektov na výkon jeho konkrétnych právomocí pre riadny výkon jeho funkcie. Je vylúčené, aby prokurátor ohrozoval svoju nezávislosť

svojím aktívnym konaním spočívajúcim vo vyhľadávaní a vyžadovaní inštrukcií a pokynov od akéhokoľvek externého subjektu, ako aj pasívnym prijímaním takýchto inštrukcií a pokynov, či konaním podľa nich. Je neprípustné, aby sa prokurátor pri výkone svojich právomocí a plnení služobných povinností nechal ovplyvniť akýmkoľvek iným subjektom. Prokurátor musí striktne a jednoznačne odmietnuť akýkoľvek pokus o zasahovanie do jeho nezávislosti. Prokurátor je povinný akýkoľvek pokus o zásah do jeho nezávislosti, či už v konkrétnej veci alebo všeobecne, hoc aj do budúcnosti, oznámiť svojmu bezprostredne nadriadenému prokurátorovi.

Každý prokurátor svojím správaním a konaním musí prispievať k zvyšovaniu dôveryhodnosti prokuratúry. Prokurátor je povinný dôsledne zvážiť možný dopad svojho konania na vnímanie jeho osoby, ale aj na vnímaní prokuratúry ako celku. Z uvedeného dôvodu je neprípustné, aby vykonával činnosti, ktoré sú spôsobilé negatívne ovplyvniť dôveryhodnosť prokuratúry a dôstojnosť ním vykonávanej funkcie.

V záujme dodržania princípu dôveryhodnosti prokurátor na pracovisku aj v súkromí musí dôsledne zvážiť, s akými osobami prichádza do styku, nadväzuje a udržiava kontakty a za akým účelom. Prokurátor musí mať na zreteli, že okrem jeho osobného vnímania vlastnej nezávislosti vo vzťahu k určitej osobe, je rozhodujúce vnímanie ich vzájomného kontaktu verejnosťou. Je absolútne vylúčené, aby prokurátor vedome udržiaval vzťahy s kriminálne závadovými osobami.

Etická komisia posudzovala konanie xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, ktorý sa najneskôr do 20. júna 2018 mal osobne stretávať s obžalovaným xxxx, komunikovať s ním aj prostredníctvom mobilnej aplikácie THREEMA, pričom o xxxx musel mať vedomosť, že je to dlhodobá kriminálne závadová osoba. Obsahom ich stretnutí mali byť aj interné informácie z prostredia prokuratúry, ktoré buď z vlastnej iniciatívy sám alebo na žiadosť xxxx mal vyhľadávať a zisťovať, následne mu ich poskytovať, pričom xxxx ich mal následne využívať pre vlastnú potrebu, prípadne pre potrebu tretích osôb.

Podľa názoru etickej komisie týmto konaním xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx jednoznačne porušil pravidlá prokurátorskej etiky, obsiahnuté v článkoch 1.2, 1.3, 1.3.3., 1.3.4., 1.3.5., 1.5., 4.1., 4.2., 4.6. a 5.7. etického kódexu.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx v rozpore s článkom 1.2 etického kódexu prekročil právomoc danú zákonom za účelom riadneho naplnenia ústavnej a zákonnej pôsobnosti prokuratúry. Právomoci pri výkone pôsobnosti prokuratúry sú prokurátorovi striktne dané príslušnými zákonmi. Je neprípustné, aby prokurátor pri výkone svojich služobných povinností prekročil svoje oprávnenia.

Konaním uvedeným vo výrokovej časti predmetného stanoviska porušil zásadu nezávislosti v zmysle článkov 1.3 a 1.5 etického kódexu, pretože ako prokurátor mal rozhodne odmietnuť akékoľvek zasahovanie do výkonu jeho služobných povinností, nemal sa dať ovplyvniť osobou xxxx a bol povinný bezodkladne oznámiť pokus o narušenie jeho nezávislosti svojmu bezprostredne nadriadenému prokurátorovi. xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx nemal konať v prospech kriminálne závadovej osoby xxxx, čo mohlo ovplyvniť riadny výkon jeho prokurátorskej práce a výkon funkcie prokurátora a už vôbec nie takéto konanie

aktívne iniciovať. Poznajúc organizáciu a systém práce na prokuratúre je etická komisia názoru, že zisťovaním a vyhľadávaním informácií z prokuratúry mohol menovaný ohroziť nepriamo aj výkon služobných povinností iných prokurátorov a zamestnancov prokuratúry, pretože jednotlivý prokurátor nemá oprávnený prístup k všetkým informáciám na prokuratúre, ale len k určitej sume informácií týkajúcich sa prioritne jemu pridelených vecí.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx zároveň konal v rozpore s článkami 4.1, 4.2, 4.6 a 5.7 etického kódexu, pretože sa nezdržal správania, ktoré mohlo negatívne ovplyvniť dôveryhodnosť jeho osoby a prokuratúry, nedodrжал pravidiel etického správania pri výkone svojej funkcie a v súkromnom živote, čím výrazne narušil svoju dôveryhodnosť a dôstojnosť a tým aj dôveru verejnosti v prokurátorský stav.

Etická komisia v závere pripomína, že prokurátor sa výkonom svojej funkcie podieľa na ochrane práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu. Je to verejná funkcia spojená s vysokou spoločenskou zodpovednosťou, ku ktorej sa viaže dôvera, rešpekt a úcta ostatných len za predpokladu, že prokurátor disponuje všetkými atribútmi vyžadovanými príslušnou legislatívou vrátane takých jeho osobnostných a morálnych hodnôt, ktoré plne korešpondujú s pravidlami prokurátorskej etiky.

Porušenie zásad nezávislosti a dôveryhodnosti je z etického hľadiska závažným zlyhaním prokurátora, pretože znovuzískanie ničím a nikým nespochybniteľnej nezávislosti, dôvery a cti prokurátora je len ťažko dosiahnuteľné.

JUDr. Rastislav Remeta, PhD.
predseda Etickej komisie prokuratúry

